

TRYGGHETSPLAN

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan Duvan, Medvindsvägen 35

Förskolan
Duvan

Svenska kyrkan
ÅKERBO FÖRSAMLING

En viktig uppgift i förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö. (Lpfö 18)

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen. (Lpfö 18)

Innehåll

1. Vår vision
2. Styrdokument
3. Värdegrundsarbetet i förskolan
4. Delaktighet i utformandet av planen
5. Förankring av planen
6. Planens syfte
 - 6.1 Förebyggande arbetssätt utifrån vår förskola
 - 6.2 Vad kännetecknar en kränkning
 - 6.3 Vem ska anmäla
7. Rutin vid anmälan av misstänkt diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
 - 7.1 Vid uppkommen situation barn-barn sker följande
 - 7.2 Vid uppkommen situation vuxen-barn sker följande
8. Utvärdering
 - 8.1 Utvärdering av föregående plan Planerade åtgärder för föregående år var
 - 8.2 Kartläggning av riskmiljöer på förskolan
 - 8.3 Förebyggande värdegrundsarbete
 - 8.4 Uppföljning och utvärdering engång per år

Bilagor

- Bil. 1 Observation/reflektion för våra barn
- Bil. 2 Enkät/observation för barn
- Bil. 3 Frågeställning att reflektera runt vid apt
- Bil. 4 Stödmaterial/barnböcker vid arbete med trygghetsplanen
- Bil. 5 trygghet och trivselenkät
- Bil. 6 Samtalsguide

1. Vår vision

På förskolan Duvan ska ingen bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Alla pedagoger på förskolan Duvan har ett gemensamt ansvar att förebygga, ingripa och åtgärda enligt riktlinjer och värdegrund.

Alla barn ska känna sig trygga när de är på förskolan Duvan. Diskriminering och ALLA andra former av kränkande behandling hör inte hemma i ett demokratiskt samhälle samt i verksamheter som genomsyras av att alla människor är lika mycket värda. ALLA- barn som vuxna- har rätt att bli behandlade med respekt som individer på lika villkor. Varje form av kränkande behandling mellan barn och barn, vuxna och vuxna samt vuxna och barn är i strid med de grundläggande värden som vårt samhälle vilar på.

2. Styrdokument

Från och med den 1 januari 2009 ersätts barn- och elevskyddslagen av diskrimineringslagen (2008:567), som samlar innehållet från fler olika lagar om diskriminering i en enda lag. Enligt skollagen (6 kap. 10§), är huvudman skyldig att skyndsamt utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektor.

Varje enskild förskola måste upprätta en likabehandlingsplan enligt diskrimineringslagen (2008:567) och en plan mot kränkande behandling enligt skollagen (2010:800). Planerna kan dock skrivas ihop till en plan om de uppfyller lagens krav.

Trygghetsplanen är ett levande dokument som kontinuerligt diskuteras och informeras om i olika forum som berör verksamheten. Pedagogerna och rektorn ansvarar för detta arbete. Planen innehåller en redogörelse över vad förskolan arbetar med under verksamhetsåret, samt hur och när arbetet följs upp.

I Barnkonvention, artikel 2 står det: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. Och artikel 3: Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

Enligt läroplanen Lpfö 18 ska var och en som verkar i förskolan främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. (Lpfö 18)

Förskolan ska ta vara på att utveckla barnens förmåga till ansvars känsla och sociala handlingsberedskap, så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs. (Lpfö 18)

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. (Lpfö 18)

3. Värdegrundsarbetet i förskolan

Arbetet med värdegrund är en ständigt pågående process. Förskolans uppdrag är att främja grundläggande demokratiska värderingar. Detta innebär för oss ett arbete med värdegrunden i samtal med barn och vuxna kring människors lika värde, jämställdhet och implementering av demokratiska värderingar som solidaritet.

Värdegrunden ska genomsyra hela Duvans verksamhet, det handlar om relationer med människor och om hur vi behandlar varandra som barn, unga och vuxna samt förståelse för alla människors lika värde oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

4. Delaktighet i utformandet av planen

Barns delaktighet

Genom att möta barnet/gruppen i samtal när situationer som tex konflikter och dylikt som kan kopplas till planen uppstår. Barnen får vara med och peka ut kritiska platser inne och ute på förskolan. Pedagogerna fungerar som konflikthanterare/ översättare för de yngre barnen- vad är det de signalerar på olika sätt?

Pedagogers delaktighet

Alla pedagoger som arbetar på förskolan Duvan är delaktiga i arbetet och väl insatta i planen och dess betydelse för verksamheten. Planen hålls ständigt levande genom att den lyfts som en naturlig del vid reflektion, planen och dess intentioner genomsyrar hela pedagoggruppen. Kartläggning kommer att göras med hjälp av föregående plans mål, analys och eventuell trygghetsvandring. Nya åtgärder i form av mål sammanfattas av hela arbetslaget och utvärderas så att de ständigt är aktuella. Nya mål tillkommer då situationer uppstår.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna får i samband med föräldramöte svara på en enkät gällande sitt barns trygghet på förskolan Duvan och om barnen uttryckt någon oro över sin vistelse på förskolan. De kommer även att få ta del av trygghetsplanen och har då möjlighet att göra sina röster hörda och tydliggöra sina åsikter. Vi bemöter också eventuell oro från vårdnadshavare gällande kritiska platser och händelser på förskolan.

5. Förankring av planen

Personal

All personal ska vara väl förankrad i planen och dess innehåll. Detta sker genom att kontinuerligt under året diskutera planen och dess innehåll samt rutiner som en naturlig del på exempelvis studiedagar eller på reflektionstid. Datum för uppföljning och utvärdering läggs in på årshjulet.

Alla har ett eget ansvar och håller sig informerad kring planen och eventuella förändringar eller nytillkomna mål.

Kartläggning är en ständigt pågående process. När något barn, personal eller vårdnadshavare uppmärksammar en risk lyfts detta direkt i arbetslaget, dokumenteras och åtgärdas.

Vikarier som tillfälligt vistas i verksamheten ska veta att en trygghetsplan gällande diskriminering och kränkande behandling finns på förskolan. Vikarier som arbetar i verksamheten två veckor eller längre ska få en mer grundlig information kring mål och arbetssätt. Pedagoger och rektorn på Duvan ansvarar för att informationen ges.

Förankring av planen till barnen

Genom samtal med barnen tar de del av planens innehåll och innebörd. Vi samtalar med barnen både vid spontana och planerade situationer.

Förankring av planen till vårdnadshavare

Planen görs synlig för vårdnadshavare genom föräldramöten, utvecklingssamtal och inskolningssamtal. Då planen ska vara ett levande dokument i verksamheten vill vi även att föräldrar ska se arbetet med denna i verksamheten. Planen finns tillgänglig i hallen.

6. Planens syfte

Planen ska fungera som ett stöd när förskolan arbetar för att främja barnens lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga, förhindra och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Förskolans trygghetsplan används i kombination med olika litteratur.

6.1 Förebyggande arbetssätt utifrån förskolan Duvan

- Pedagogernas förhållningssätt - pedagogerna som finns i verksamheten ska fungera som förebilder. Vuxnas förhållningssätt påverkar barns förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle.
- Pedagogerna är närvarande i barnens lek eller i närheten av barnen när de leker.
- Vi uppmuntrar och synliggör allas lika värde, ett demokratiskt förhållningssätt
- Vi pratar med barnen om rätten att säga nej till sådant som inte känns bra och som man inte vill göra. Jag kan sätta STOPP genom att hålla upp handen och säga NEJ!
- Vi pedagoger reflekterar kring hur barngruppen fungerar tillsammans och hur samspelet ser ut mellan barnen.
- Värdegrundsdiskussioner är en stående punkt på våra reflektionstillfällen
- Förankring av värdegrundsarbetet sker via föräldrasamtal/möten
- Normer och värden är ett målområde i förskolans läroplan. Målen utvärderas och revideras årligen
- Personalen planerar och genomför aktiviteter tillsammans med barnen för att kunna utveckla barns förståelse för demokratiska värderingar.

6.2 Vad kännetecknar en kränkning

- Angeläget är att verksamheten är uppmärksam på när vuxna kränker barn, när barn kränker barn, när vuxna kränker vuxna och när barn kränker vuxna. Samma rutiner gäller för alla kränkningar

- Kränkningar kan utföras av en eller fler personer och riktas mot en eller fler
- Kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer-när som helst
- En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiskt och återkommande
- Kränkningar kan tyda på brister i bemötande som klart avviker från grundläggande krav på respekt för självbestämmande, integritet, trygghet och värdighet
- Kränkningar kan vara; fysiska (tex slag, hårda tag, fasthållning mm), psykiskt (tex att bli hotad, trakasserad, hånad mm), psykosociala (tex bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning mm), sexuella eller vanvård
- En viktig utgångspunkt är att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar (Skolverkets definition).

6.3 Vem ska anmäla

Den som är anställd, uppdragstagare, praktikant och motsvarande, eller deltar i arbetsmarknadspolitiska åtgärder inom Åkerbo församling. Personal som i sitt arbete uppmärksammar situationer som ovan nämnts eller är tveksam om sådan situation är skyldig att utan dröjsmål kontakta sin rektor som i sin tur har ansvar att skyndsamt utreda uppgifterna.

Dessutom kan barn som upplever sig kränkta, barn som upplever att andra barn kränks och föräldrar anmäla till personal eller rektor.

7. Rutin vid anmälan av misstänkt diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Så snart du får kännedom om eller misstänker diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska uppgifterna skyndsamt anmälas till och utredas av rektor eller annan person på uppdrag av rektor.

7.1 Vid uppkommen situation barn-barn sker följande

- Samtal i arbetslaget
- Samtal med berörda barn där barnen får ge sin bild av situationen
- Incidentrapport och åtgärdsplan påbörjas. Både akuta och långsiktiga åtgärder ska vidtas. Åtgärderna ska rikta sig till den utsatte såväl som den som utsätter. (bilaga 1)
- Kontakta rektorn- akut händelse
- Information till vårdnadshavare
- Åtgärdsplan dokumenteras och följs upp tillsammans med föräldrar och personal
- Rektor ansvarar för utredningen

7.2 Vid uppkommen situation vuxen-barn sker följande

- Personal ska agera omedelbart vid misstänkt fall av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling om något barn anser sig blivit utsatt
- Informerar berörd kollega om hur man uppfattat situationen och att ärendet kommer anmälas till rektor.
- Ärendet anmäls skyndsamt efter händelsen till rektor
- Rektorn ska ansvara för utredningen. Utredningen ska allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den som utsatt. Utredningen bör ta reda på och analysera orsakerna till den uppkomna situationen. Långsiktiga lösningar kan bli aktuella tex. Förändringar av strukturer och förhållanden på arbetslags- och verksamhetsnivå. Viktigt att allt dokumenteras.

8. Utvärdering

8.1 Utvärdering av föregående plan

19/4 2023 diskuterar pedagoger och rektor på Duvan hur vi arbetar för att:

Främja likabehandling oavsett kön

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet

Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning

Främja likabehandlingen oavsett funktionsnedsättning

Främja likabehandling oavsett sexuell läggning

Främja likabehandling oavsett ålder

Främja ett socialt klimat fritt från kränkningar

8.2 Kartläggning riskmiljöer

Riskmiljöer	Åtgärder för att göra miljöerna trygga (organisation/avdelning och personalen)	Ansvarig
Utomhus	Se över material och lekredskap kontinuerligt och vidta åtgärder.	Alla som vistas på förskolan
Inomhus	Observera i augusti hur miljöerna är och görs trygga	Alla som vistas på förskolan

8.3 Förebyggande värdegrundsarbete

Konkret kommer vi under detta år arbeta med följande målområde

Strävansmål Lpfö 18	Aktiviteter utifrån: vad vill vi ge barnen en förståelse för? Vilka förmågor hos barnet ska verksamheten utveckla utifrån målet?	Ansvarig
<i>Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning</i>	- Jobbar med kamratskap med barnen för att skapa förståelse för alla individers lika värde - Att pojkar och flickor får lika mycket utrymme i verksamheten - Barnen erbjuds aktiviteter utifrån sina egna intressen och stöds i att upptäcka och våga prova aktiviteter som de vanligtvis inte väljer - Vi arbetar med att barnen ska ”göra förlåt” när det sker incidenter eller konflikter och talar med barnen om hur man kunnat göra annorlunda - Uppmuntra barnen till att säga stopp och nej till saker som inte känns bra och som man inte vill göra - Vuxna måste vara ett stöd i barnens konfliktlösningar och ge dem redskap att försöka lösa konflikter själva - Vi arbetar med detta för att skapa empati hos barnen och förståelse för hur andra individer kan känna och uppfatta en situation - LIKA-OLIKA. Att hjälpa barnen att se varandra som individer med likheter och olikheter. Barnet är omtyckt för den hen är och är en tillgång i gruppen - Alla barn ska känna “Jag kan och jag duger” - Stärka barnens självförtroende och självförtroende. Vi pedagoger ser och lyfter fram det kompetenta barnet.	Alla som vistas på förskolan

8.4 Uppföljning och utvärdering

Efter att vår vision skrivits och dokumenterats följer vi upp trygghetsplanen minst en gång per år för att se om vi behöver tillföra något och därmed uppdatera planen.

Observation/reflektion för våra barn

Reflektioner om:

Hur pedagoger bemöter barnen och hur barnen möts av pedagoger

Hur barnen bemöter varandra

Vilka rum använder barnen – till vad och på vilket sätt?

Hur och vad för lekmaterial väljer barnen.

Hur samverkar barnen och vilka barn leker tillsammans.

Hur är stämningen i barngruppen?

Enkät/ observation för barn

Berätta lite om förskolan- Trivs du här? Vad är bra? Vad är roligt?

Finns det något som du inte tycker om att göra på förskolan?

Hur är en bra kompis?

Har du någon att vara med på förskolan? Vem vilka?

Får du ofta välja vad du vill göra?

Får du hjälp av de vuxna när du behöver?

Vad kan göra dig glad/ledsen på förskolan?

Finns det någon plats/rum på förskolan där du inte tycker om att vara?

Frågeställningar att reflektera runt vid APT för att hålla vårt värdegrundsarbete levande

Känner vi att vi kunnat bekräfta alla barn den senaste tiden?

- Om inte, vad har det berott på?

Vad är vårt värdegrundsarbete?

Hur ser vi det i

- Samling
- I den fria leken
- Matsituationen
- Inne aktiviteter
- Ute aktiviteter
- Hämtningar/lämningar
- I kontakt med föräldrar

Vilka sammanhang har fungerat bra/ mindre bra för barnen?

Förstår våra barn vårt värdegrundsarbete? Hur kan vi utveckla det vidare? Hur kan vi få barnen delaktiga i värdegrundsarbetet?

Hur kan vi ge varandra mer feedback, både positiv och konstruktiv?

Genomgång av ev. kränkningar som skett. Våra reflektioner runt dessa och hur kan vi göra för att de inte ska uppstå igen.

Hur har vårt värdegrundsarbete sett ut denna månad?

Vad har vi haft fokus på och hur ska vi tänka vidare?

Stödmaterial

Exempel på arbetsmaterial/ barnböcker om olika diskrimineringsgrunder

Adbåge. E	”Gropen”
	”Jag är jag”
Bergström. G	”Alfons & soldatpappan”
Bosson-Rydell. M	”Vilda säger nej”
Damberg. A	”Bobo och olikheterna”
Eriksson. A	”Mitt andra liv”
Falkenland. C & Lysebo. A	”Josefs resa”
Gardell. J	”Sagan om den lilla gråsparven”
Geffenblad. L	”Astons stenar
Julinder. H	”Tyra och studset som försvann”
Karsin. Å	”Okej med dig”
Lindenbaum. P	” Gittan gömmer bort sig”
	” Lill Zlatan och morbror raring”
	”Siv sover vilse”
Magnusson. A.C	”Hur arga får vuxna bli”
Rey. M & Rey. H. A	”Pricken”
Roskifte. K	”Alla räknas”
Rottböll	”Tänk om alla”
Skålberg. A & Dahlgvist. K	”Jösta och Junior”
	”Junior börjar förskolan”
Stalfelt. P	”Alla barns rätt”
	”Tio små kompisar”
Susso. E	”Morfar flyttar in”
Svaleryd. K & Hjertson. M	”Likabehandling i förskola och skola”
Swärd. S & Landgren. T	”Rätt lätt 1”
Tidholm. A	”Alla får åka med
Valencia. John & Johan & Johansson. B	”Miriam och den magiska tröjan”

Velthuijs. M

”Grodan och främlingen”

Widmark. M Stenehäll. B

”Sjörövar-Rakel och kapten snorfinger”

Wirsén. S

”Liten”

Läroplan för förskolan (Lpfö 18)

Trygghet och trivselblankett som görs varje hösttermin

Trygghet och trivsel

1. Hur upplever ni att ert barn trivs på förskolan Duvan?
2. Finns det något du som förälder känner oro för?
3. Har ert barn uttryckt att det känner oro för något?
4. Hur fungerar lämning och hämtning? Känner ni som föräldrar att ni får den informationen ni vill ha i den dagliga kontakten?

Steg 1: Samtal med den utsatta.

Vad har hänt?

Vem/vilka har utsatt dig?

Var och när?

Har det hänt tidigare?

Dokumentera!

Lämna anmälan om kränkning till chef.

Steg 2: Samtal med den/ de som har kränkt/ trakasserat eller diskriminerat.

Tala med ett barn i taget.

Samtalen görs så snart som möjligt efter att man pratat med den utsatta.

Ställ öppna frågor (att kunna svara annat än ja eller nej på dina frågor).